

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/139/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616208964
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6616208964.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivce Hanuskovej v právnej veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s. r. o. so sídlom Bratislava, Karadžičova 8, IČO: 35 831 154, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Advokátska kancelária v Bratislave, Karadžičova 8, proti žalovanému A. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., ul. X L. XXX/XX, o zaplatenie 1.176,34 EUR s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 13Csp/5/2016-52 zo dňa 23. 02. 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia 1.176,34 EUR spolu s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 29. 07. 2013 do zaplatenia. Žaloba bola odôvodnená tým, že právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a. s., uzavrel so žalovaným dňa 26. 09. 2012 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá suma 1.100 EUR, ktorú mal žalovaný splatiť v 60 mesačných splátkach po 35,30 EUR. Žalovaný porušil svoju povinnosť a uhradil len sumu 176,50 EUR. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného listom zo dňa 20. 07. 2013 k jednorazovej okamžitej úhrade dlžnej sumy. Ku dňu podania žaloby mal žalovaný uhradiť sumu 1.352,84 EUR, súčasťou pohľadávky sú aj náklady s vymáhaním pohľadávky a zmluvné pokuty, ktoré žalobca neuplatňuje.

2. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že mu bola poskytnutá pôžička 1.100 EUR, na ktorú uhradil sumu 176,50 EUR a že mu bola mu doručená upomienka, ale nespomína si kedy.

3. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z nespornej skutočnosti, že právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a. s., uzavrel so žalovaným zmluvu o pôžičke č. 6129956, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1.100 EUR, ktorú mal žalovaný splácať v mesačných splátkach po 35,30 EUR a žalovaný uhradil len sumu 176,50 EUR. Okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia najskôr zaoberal posúdením obsahu spotrebiteľskej úverovej zmluvy a zistil, že v zmluve nebola uvedená doba trvania zmluvy a že termín konečnej splatnosti bol označený len mesiacom a rokom (09/2017). Pod termínom splatnosti je potrebné rozumieť konkrétny dátum označený dňom v mesiaci a roku, kedy konečná splatnosť nastáva. Zo zmluvy nie je zrejmé, v akej výške jednotlivé splátky zahŕňujú splátku istiny, koľko predstavuje v splátke úrok a koľko poplatok. Zmluvu preto posúdil ako bezúročnú a bez poplatkov, pretože v nej chýbali náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

4. Ďalej okresný súd zistil, že zo zmluvy ani z obchodných podmienok nevyplýva možnosť predčasnej splatnosti celého úveru. Výzvu žalovanému dlžníkovi zo dňa 20. 07. 2013 nepovažoval za zosplatenie úveru, lebo žalobca nepreukázal, že dlžníka upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť zosplatenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Úkon právneho predchodcu žalobcu zo dňa

20. 07. 2013, ktorým Consumer Finance Holding, a. s., vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo v sume 1.952,09 EUR do 3 dní od doručenia upomienky, okresný súd posúdil ako odstúpenie od zmluvy podľa bodu 12.2 Všeobecných obchodných podmienok. Žalovaný nepoprel, že úkon odstúpenia od zmluvy mu bol doručený a nastali jeho účinky. Hoci nebolo zistené, kedy bolo odstúpenie zo dňa 20. 07. 2013 doručené žalovanému, logicky nasledovalo po dátume vyhotovenia. V tej súvislosti okresný súd vyvodil, že v prehľade splátok, ktoré predložil žalobca, dňa 20. 07. 2013 eviduje pokutu z dôvodu vypovedania zmluvy, t. j. zmluvu eviduje ako ukončenú. Keďže žaloba bola podaná 13. 07. 2016, je nepochybné, že dvojročná subjektívna lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi uplynula pred podaním žaloby. Okresný súd s poukazom na § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa z úradnej moci prihladol na premlčanie nároku.

5. Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 52, § 53, § 107, § 451, § 524, § 565 Občianskeho zákonníka v znení platnom k 26. 09. 2012, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. O trovách konania rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Žalobca vo včas podanom odvolaní namietal nesprávne skutkové zistenia a právne závery okresného súdu. Okresnému súdu vytykal, že rozhodol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou a princípom právnej istoty. Listom z 20. 07. 2013 nedošlo k odstúpeniu od zmluvy. Zák. č. 129/2010 Z. z. neumožňuje veriteľovi odstúpiť od zmluvy o spotrebiteľskom úvere a možnosť odstúpenia nebola účastníkmi dojednaná. Z listu označeného ako predžalobná upomienka nevyplýva vôľa zmluvný vzťah predčasne ukončiť a nie je možné vyvodiť odstúpenie od zmluvy. Nebolo v záujme veriteľa, ktorý do úverového vzťahu vstúpil s očakávaním vrátenia sumy poskytnutého úveru s dojednanými úrokmi, ocitnúť sa v horšom postavení, než v akom by bol odstúpením od zmluvy. Právny predchodca žalobcu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka predčasne zosplatnil svoju pohľadávku z úveru. Podľa rozhodovacej činnosti súdov splatnosť celej pohľadávky pre nesplnenie splátky nastáva momentom, kedy veriteľ dlžníka o zaplatenie požiadal. Splatnosť pohľadávky nastala márnym uplynutím lehoty dňa 28. 07. 2013, pohľadávka sa premlčuje v trojročnej premlčacej dobe, pred uplynutím ktorej bola žaloba podaná.

7. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného v medziach daných ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1, písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, lebo súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

9. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom do 31. 12. 2012 tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy

o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

10. Okresný súd žalobu zamietol, keď vychádzal z toho, že právny predchodca žalobcu listom z 20. 07. 2013 označeným ako predžalobná upomienka (č. I. 5) odstúpil od zmluvy a žalobca neuplatnil právo na súde v dvojročnej subjektívnej lehote na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom na premlčanie nároku prihladol súd z úradnej moci.

11. Odvolanie žalobcu bolo dôvodné, pretože skutkové zistenia a právne závery okresného súdu nemali oporu vo vykonaných dôkazoch, boli predčasné a nezrozumiteľné. Žalobca popiera, že podľa posudzovanej zmluvy alebo všeobecných obchodných podmienok mal jeho právny predchodca možnosť alebo vôľu od zmluvy odstúpiť. Vzhľadom na skutkové tvrdenia žalobcu nie je zrozumiteľne vysvetlený a preskúmateľný záver okresného súdu, že k odstúpeniu od zmluvy došlo podľa bodu 12.2 Všeobecných obchodných podmienok, ktorý upravuje skončenie zmluvy, a že pokiaľ veriteľ dňa 20. 07. 2013 eviduje pokutu z dôvodu vypovedania zmluvy, zmluvu eviduje ako ukončenú. Právny predchodca žalobcu dňa 20. 07. 2013 adresoval žalovanému podanie označené ako predžalobná upomienka, v ktorej dlžníka vyzval k okamžitej jednorazovej úhrade všetkých splátok do 3 dní (č. I. 5). Podľa prehľadu splátok a úhrad (č. I. 4) žalovanému dlžníkovi ďalej pripisoval pokuty, ktoré v žalobe neuplatnil. Možnosť vypovedania zmluvy a predčasného zosplatnenia celej pohľadávky z úverovej zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu nie je možné zamieňať s odstúpením od zmluvy, ktoré z obsahu spisu, vyjadrení strán sporu a z dôkazov predložených žalobcom nevyplýva. Okresný súd sa síce odvoláva na záver vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 13Co/653/2015, že prejav vôle právneho predchodcu žalobcu je možné považovať za odstúpenie od zmluvy podľa § 48 Občianskeho zákonníka, ale výklad vôle veriteľa v skutkových súvislostiach posudzovanej veci vo svojom odôvodnení neuviedol.

12. V ďalšom konaní okresný súd znovu posúdi, či skutočne mohlo dôjsť zo strany právneho predchodcu žalobcu k odstúpeniu od zmluvy. Pokiaľ odstúpenie od zmluvy nie je preukázané, znovu posúdi zmluvný vzťah, z ktorého vznikla žalovaná pohľadávka a či táto pohľadávka zodpovedá predpisom na ochranu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že len z dôvodov, ktoré uviedol okresný súd z hľadiska výkladu § 9 ods. 2 písm. f., písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z., nie je zatiaľ možné vyvodiť, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Krajský súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-42/15, Home Credit Slovakia, z ktorého vyplýva pre všeobecné súdy, aby výklade ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch zodpovedal tomu, aby z úverovej zmluvy mohol spotrebiteľ poznať deň splatnosti každej splátky úveru a údaje o počte a frekvencii splátok, aby z hľadiska predpísaných náležitostí (najmä RPMN, výška nákladov) mal možnosť pri uzavretí zmluvy skutočne posúdiť rozsah svojho záväzku. Okresný súd záver o tom, že úver je bez úrokov, založil na nevyčíslení výšky istiny a úroku v tej ktorej splátke úveru, ale nezaoberal sa tým, či predpísané údaje o splátke úveru nemožno vyvodiť z celého obsahu úverovej zmluvy, resp. či sa dátum konečnej splatnosti nezhoduje z dátumom poslednej splátky. Za tým účelom posúdi Podmienky a Všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú súčasťou zmluvy podľa č. VIII Zmluvy o poskytnutí pôžičky.

13. Okresný súd znovu posúdi, či veriteľ mohol od žalovaného požadovať predčasné splatenie celého úveru. Pokiaľ zosplatnenie úveru v zmluve nebolo dohodnuté, treba vychádzať z toho, či veriteľ dodržal podmienky uvedené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Výzvu žalovanému dlžníkovi zo dňa 20. 07. 2013 okresný súd nepovažoval za zosplatnenie úveru, lebo žalobca nepreukázal, že dlžníka upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť zosplatnenia, ale potrebné skutkové a právne závery z tohto zistenia nevyvodil, preto tak urobí v novom rozhodnutí. Ak nedošlo k predčasnej splatnosti úveru, súd bude vychádzať z dohodnutých (a už uhradených) splátok.

14. Okresný súd s poukazom na § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa z úradnej moci prihladol na premlčanie nároku. Premlčaním splátok úveru by sa mal okresný súd zaoberať len pokiaľ sa premlčania bude domáhať žalovaný. V tej súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti rozhodnutie pléna Ústavného súdu PL. ÚS 11/2016 z 07. 02. 2018, ktorým bolo rozhodnuté, že ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 a čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. s právom účastníka konania na súdnu ochranu.

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci (§ 396 ods. 3 CSP).

16. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).